

Natuurreservaat Altenbroek bestaat twintig jaar

Rik Palmans

Toen het gebied rond het kasteel van Altenbroek in 1995 natuurreservaat werd, was het nog een landbouw- en bosgebied zonder speciale ecologische betekenis. Maar landschappelijk was het toen al heel mooi en het bood potentieel om zich te ontwikkelen tot een rijk natuurgebied. Na twintig jaar beheer beginnen de contouren daarvan zich af te tekenen, maar er blijft nog heel wat werk aan de winkel.

Op 30 januari 1996 werd in het kasteel van Altenbroek de overdrachtsakte ondertekend waarbij Natuurpunt (dat toen nog Natuurreservaten heette) 127 ha van het kasteeldomein verwierf (1). Het Nederlandse Natuurmonumenten, dat ten zuiden van Noorbeek al diverse terreinen als natuurgebied beheerde, kocht 27 ha die net over de grens liggen (2). Het kasteel zelf, samen met het park en enkele aanpalende weilanden, ging naar de Nederlandse zakenman Wim Claessen (3).

Zoals op de kaart te zien is, valt het reservaat op Belgisch grondgebied uiteen in twee delen. Het westelijke deel ligt in de vallei van de Noor – de oude naam, Langwater, lijkt helaas verloren te gaan – en bestond op het ogenblik van de aankoop vooral uit ak-

kers en weilanden. Het oostelijke deel, dat vooral in de vallei van de Voer ligt, omvat onder meer de vroegere Schoppemeerheide en was in 1996 grotendeels bebost.

Joost Dewyspelaere is sinds de aankoop vanuit het hoofdbestuur van Natuurpunt verantwoordelijk voor het uitstippelen en opvolgen van het beheerplan. Lokaal lag de verantwoordelijkheid voor de praktische uitvoering ervan bij Fred de Warrimont, die tot 2015 de conservator was. Jean Bonten hield als beëdigd wachter toezicht op alles wat in het reservaat gebeurde. Samen met nog enkele mensen uit Voeren vormden zij een (nog altijd bestaande) werkgroep die – omdat ze beter vertrouwd zijn met de lokale gevoeligheden – Natuurpunt adviseert en ook af en toe zelf de handen uit de mouwen steekt.

Van landbouw- naar natuurgebied

Op het ogenblik van de aankoop waren tal van percelen nog in gebruik als akker en weiland en rustte er bovendien een erfpacht op. Natuurpunt onderhandelde daarom met de gebruikers van die gronden. In sommige gevallen resulteerde dat in een ruiloperatie, zodat de centraal gelegen percelen werden opgegeven in ruil voor

